Єднаймося в Просвіті!

ГАЛИЦЬКА ПРОСВІТА

Волають гори, кровію политі,
Підбиті зорі падають униз,
В пахкі долини, зранені і зриті,
Вдирається голодний шовінізм.
Василь СИМОНЕНКО

17 (485)
24 квітня
2014 р.

Тижневик "Галицька Просвіта" * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ "Просвіта" ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Головний редактор – Богдан Вівчар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Марія Дзебчук * Набір – Наталія Дяченко * Друк – КП фірма "ЛІК" * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського,18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (03422) 2-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * http://uaprosvita.if.ua/ * Наші реквізити: Р/р 26003300012896 в ПАТ "Ідея Банк" МФО 336310, код 04929075. * За зміст і достовірність інформації у рекламі відповідає рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідає автор * Редакція застерігає за собою право редаґувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

КОЛОНКА РЕДАКТОРА

ВЛАДО, ДІЙ!

Ось уже і по Великодню. Був він і радісним, і тривожним. Радісним, бо вселяє віру у воскресіння кожного з нас і України – нашої неньки-Вітчизни... І тривожним, бо Україна загрожена російською аґресією і збройним сепаратизмом у східних і південних реґіонах. Як в часи УНР 1918 р., коли орди посланих Леніним окупантів Муравйова вбивали в Києві мирних людей лише за українське слово і за вишиванку, так і нині майже через століття сепаратисти у Слов'янську вишукують україномовних, аби поквитатися з ними, навіть закликають громадян повідомляти про тих, хто розмовляє українською.

То кого ж потрібно захищати нині в Україні? Російськомовних чи україномовних? Втім, трублячи повсякденно про якісь міфічні перепони російській мові, ніхто навіть не навів жодного прикладу, аби комусь десь заборонялось говорити російською. Але хіба це єдина брехня, якою послуговується Москва, аби виправдати свою аґресію. Скажімо, напередодні Великодня у Женеві (Швейцарія) відбулася зустріч очільників закордонних відомств України, Росії, США і Євросоюзу з приводу припинення сепаратизму у наших східних реґіонах. Було констатовано, що його організовує, розпалює і здійснює Росія. Було навіть підписано меморандум, у якому вона зобов'язалася припинити підривні спецоперації в Україні й вивести спецпідрозділи, що організовують диверсії, захоплення адмінбудівель і зброї, викрадання, катування і вбивство людей, як депутата Горлівської міськради Володимира Рибака... І що ж, Росія виконала своє зобов'язання? Ще не встигли, як кажуть, висохнути чорнила під документом, як керівник МЗС РФ Лавров не моргнувши оком звинуватив Київ у недотриманні угоди й приведенні в дію Антитерористичної операції.

А її продовжувати справді треба, бо, як пише у «Слові Просвіти» просвітянка з Донецька Марія Олійник у статті «Донбас «руліт» дорогою Криму», час мирних перемовин минув, бо «не мирні, а озброєні до зубів терористи не мирно захопили приміщення СБУ, захопили зброю... що «мирні наші ребята» працюють винятково під прапором РФ і що ці мирні вбивають і калічать тільки за те, що люди тримають синьо-жовту символіку...»

І не вгамовуються донині, навіть попри обіцяну Росією у Женеві делімітацію напруги. Із піснями «Русские идут...» захоплюються приміщення рай- і міськвідділів міліції, міськрад, СБУ, аеропортів, телеканалів і всього, що їм захочеться. Заходять, зривають державний прапор України, встановлюють триколор Російської Федерації та прапор «Донецкой Республики» – ліквідованої громадської організації, проти керівників якої – Дворядкіної та Пургіна – порушили кримінальну справу за ст. 109 та 110 КК України. Офіцери РФ призначають нових начальників міліції, міських голів замість тих, хто не підтримав штурми озброєних до зубів захоплювачів приміщень. Нещадно б'ють тих, хто проти, незалежно чи-то міліціонер, чи-то чиновник, чи просто випадкові громадяни, які зустрілися на дорозі оп'янілих і озвірілих терористів. Б'ють захисників приміщень, як це сталось у Маріуполі. Б'ють на очах міліції, яка не втручається!!!»

Далі так тривати не може. Влада нарешті має адекватно відповісти на ситуацію, інспіровану Кремлем. Бо, як стверджують експерти, Путін піде доти, доки його пустять.

А тим часом вчора після тривалої дискусії чисельної представницької громади в залі облдержадміністрації було таки ухвалене рішення про створення громадської організації «Народне ополчення Прикарпаття». Гадаю, що «зелені чоловічки» тепер у наш край не заглядатимуть.

Богдан ВІВЧАР

ІНІЦІАТИВИ І РІШЕННЯ

БОРОНИТИ РІДНИЙ КРАЙ...

Учора в залі облдержадміністрації відбулися збори щодо створення в області громадської організації «Народне ополчення Прикарпаття» (ГО «НОП»). Благословив зібрання молитвою і духовною підтримкою митрополит Галицький Андрій, який заявив, що вся єпархія УАПЦ стає колективним членом Народного ополчення.

Нагадаємо, що ініціатива ця народилася в надрах «Просвіти» і саме голова просвітян області Степан Волковецький очолив оргкомітет із її реалізації. А відкрив збори голова облдержадміністрації Андрій Троценко. Він зачитав «Звернення до краян», яке і планувалося обговорити (друкується в сьогоднішньому числі «ГП»).

А С. Волковецький обґрунтував нагальну потрібність такої структури:

– Ситуація в Україні надзвичайно критична. Анексований Крим – невід'ємна частина української держави. Сепаратисти під керівництвом московських спецслужб захопили та контролюють окремі життєво важливі об'єкти на території сходу України. Фактично в Україні йде неоголошена війна.

За таких обставин, згідно давніх українських традицій, ще з козацьких часів, окрім діючих структур українських Збройних сил, народ сам бере ініціативу захисту Батьківщини, створюючи Народне ополчення. Ми вийшли з такою пропозицією до Ради оборони області. Був утворений оргкомітет.

Розробили Статут, обрали голову організації – командира ополчення та за його пропозицією – заступників і начальника штабу. 22 квітня громадська організація «Народне ополчення Прикарпаття» зареєстрована реєстраційною службою Івано-Франківського управління юстиції. На установчих зборах за погодженням із головою Ради оборони області – головою облдержадміністрації – обрали керівника – кадрового офіцера, полковника Сергія Корнелійовича Хамчука. За його пропозицією призначили заступників, начальника штабу, розповів С. Волковецький.

Щоправда, були і заперечення щодо доцільності створення такої структури. Одні говорили, що це буде новий політичний проект, що це робиться під вибори, хоч організація є неполітичною і не підпорядкована жодній політичній силі. Інші стверджували, що обрада вже створила загін Народної самооборони і затвердила типовий Статут громадського формування з охорони громадського порядку під керівництвом УМВС.

Але ця структура фактично не стала масовою, поза сферою її діяльності залишилися діючі громадські структури правоохоронців та оборонного спрямування, тисячі офіцерів у відставці, працівники лісової охорони, мисливці, військовозобов'язані і невійськовозобов'язані, які мають бажання і за станом здоров'я можуть послужити Україні.

У розробленому документі територія області поділена на чотири округи: Івано-Франківська, Коломийська, Калуська та Надвірнянська. В кожній з них буде сформований полк. Про це детально говорив керівник ГО полковник Сергій Хамчук. У селах будуть створені рої і чоти, у районах – сотні й курені, в округах – полки. Було наголошено, що справа ця добровільна, а людей навчатимуть, як діяти, на спеціальних вишколах.

Ідею цю, як не прикро, чомусь не підтримали представники самооборони і «Правого сектора», звинувачуючи ініціаторів у проштовхуванні нібито політичного проекту. І все ж більшість присутніх підтримала створення ГО «Народне ополчення Прикарпаття».

Теодор ДРОВНИЧ

ЗІ ЗВЕРНЕННЯ ДО КРАЯН

Кожна людина має право на вибір. Залишитися байдужим – чи мати гідність. Прогинатися – чи стояти рівно і гордо.

На початку XX століття українців було близько 90 мільйонів. Найбільший народ у Європі. Протягом ста років нас стало наполовину менше. І коли ми шукаємо причини цього явища в історичних реаліях та зовнішніх ворогах, можливо, варто глянути правді в очі. Може, винні не тільки зайди, але й наші прадіди, діди, батьки, ми самі?

Великий український народ у 1918 році не вийшов під Крути. Патріоти закликали – зробіть вибір на користь власного майбутнього. Українці зробили вибір – сидіти вдома.

Тоді вони не усвідомили ціну виборів. І ціну власного вибору. І відповідальності за нього. За що жорстоко поплатилися. Нині ми зробили правильний вибір і ми перемогли. Але ситуація складна, під загрозою – суверенітет і цілісність України. Отож ініційоване створення громадської організації «Народне ополчення Прикарпаття».

Озброєні групи так званих сепаратистів та російських військових захоплюють адміністративні будівлі зі зброєю в руках, вимагаючи проведення незаконних референдумів та закликаючи до розколу нашої країни.

Звертаємось до всіх мешканців області взяти активну участь у формуванні структур Народного ополчення, щоб спільними зусиллями забезпечити громадський порядок та оборону.

Будьмо ж гідними великої слави героїв України, які твердо вірили: «Українська нація існуватиме доти, доки хоча б один українець буде готовий покласти своє життя в її обороні».

Слава Україні!

Ухвалили на загальному зібранні ГО «Народне ополчення Прикарпаття» з участю керівників області, районів, представників громадськості та українських Церков 23 квітня 2014 року

ВІДЛУННЯ ВЕЛИКОДНЯ

Дорогі друзі!

Щиро вітаю вас зі світлим святом Воскресіння Христового!

Святий Великдень несе нам довгоочікувану радість, дарує надію, вселяє спокій у серця, укріпляє віру та живить душу.

Нехай ця радісна подія об'єднує всіх нас вірою, утверджує на добрі діла для блага України.

Зичу вам гарного настрою, міцного здоров'я, сімейного затишку, незмінного успіху та здійснення усіх задумів. Нехай Божа милість і благословення зросять ваше життя, а мир, любов і злагода запанують у ваших оселях.

З повагою Павло МОВЧАН

***

Просвітян краю з Великоднем вітали друзі з усіх-усюд – з краю, України, із-за кордону... Прислали вітання Микола Железняк та співробітники «Енциклопедії сучасної України». У ньому, зокрема, мовиться:

«Тривожно, досадно й боляче, але згадаймо Шевченка, який майже 170 років тому впевнено заявив:

Не вмирає душа наша,
Не вмирає воля.
І неситий не виоре
На дні моря поле.

І чітко поставив завдання:

Борітеся – поборете,
Вам Бог помагає!
За вас правда, за вас слава
І воля святая!

Вічними істинами, за які страждав Христос, обґрунтував він нашу перемогу!»

***

А голова Рівненського ОО Іван Вєтров, зокрема, наголошує:

Ми, українці, – нація дуже давня і свою духовну культуру, звичаї, традиції пронесли через тернисті віхи. Тому для нас день Воскресіння Ісуса Христа такий дорогий, трепетно-хвилюючий, тривожно-радісний...

Воскрес Син Божий, піднявся у Небесне Царство, щоб ще раз переконати нас у відновленні духовного людського життя, у відновленні всього справжнього, щирого, красивого, у відновленні наших заповітних мрій на благо України-неньки, яка попри все живе, процвітає, виховує молоду силу, вчить її дбати про єдність, могутність і незалежність нації й древньої рідної землі.

***

Вітальні слова прилетіли до нас із далекого Нижнєкамська Республіки Татарстан (Росія). Голова товариства «Вербиченька» Людмила Найденко побажала добра, миру, й спокою багатостраждальній нашій неньці-Україні й українцям по всіх куточках землі.

Просвітяни краю вдячні всім в Україні та за її межами, хто поділився з нами доброю звісткою Христового воскресіння. І теж бажаємо всім українцям добра, миру, спокою.

Христос воскрес! Воістину воскрес!

ОФІЦІЙНО

30 квітня – СЕСІЯ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Перший заступник голови обласної ради Олександр Левицький видав розпорядження скликати 28-му сесію обласної ради 30 квітня ц. р. (початок о 10.00) в залі засідань облради (IV поверх) з таким порядком денним:

1. Про виконання обласного бюджету за 2013 рік.
2. Про програму соціально-економічного та культурного розвитку області на 2014 рік і основні напрями розвитку в 2015–2016 роках.
3. Про затвердження реґіональної цільової програми запобігання і протидії корупції на 2014–2015 роки.
4. Про обласну цільову соціальну програму протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу на 2014 рік.
5. Про стан викладання суспільно-гуманітарних дисциплін та християнської етики в загальноосвітніх навчальних закладах.
6. Майнові питання.
7. Інші питання.

На сесію запрошують народних депутатів України, голову облдержадміністрації, директорів департаментів, начальників управлінь і відділів облдержадміністрації, голів районних рад, міських голів міст обласного значення, голів райдержадміністрацій, керівників правоохоронних та судових органів, обласних підприємств та установ, політичних партій і громадських організацій, представників ЗМІ.

ЩО НА СЕРЦЕ ЛЯГЛО...

НАРОДЕ МІЙ!

Якщо покличе нас Вітчизна до борні
У час, як ворог нам затьмарить сонце,
Згадаймо всіх, хто в життєствердні дні
Пронесли стяг крізь куль смертельний стронцій.

Кріпім свій дух і твердо до мети
Крокуймо – «Ще не вмерла Україна!»
Хоч Сотні шлях Бог кров'ю освятив,
Біліє світ, мов ангельська пір'їна.

Змагаймо страх і сумнів, наче пух –
Нехай летить на ворога колони,
А наш Тризуб хай нам осяє рух
Навіть якщо опинимось в полоні.

За волю полягли батьки й діди –
Московія одвічно слала ката
В поля врожайні й спіючі сади,
Щоб знищити, пригнобити, забрати.

Щоб України витравився й слід,
Без гілля залишити, без коріння...
Поміж руїн плекався й зрів наш плід –
Святиня мови вічна і нетлінна.

Тож не складаймо, друзі, молитов,
Бо доля наша гідна перемоги,
Ніхто ще пісню нашу не зборов,
І цей чортяка теж поломить роги.

Той навіжений Путін – бісів син,
Тож його місце в пеклі, а не в раї!
Народе мій, ти в світі не один...
Вовки ж самотні, хоч живуть у зграї!

ПРОФЕСІЯ – УКРАЇНЕЦЬ

Не питайте, який в мене фах –
Я живу, і це вже професія!
Як не плуг, то перо в руках,
Бо вважаю за фах й поезію.

Не запитуйте, хто я й звідкіль,
Я давно вже живу Україною,
Моя доля – стриножений кінь,
Що застиг у скаку над руїною.

Не кажіть мені, що все дарма,
Що поетів ніхто не слухає –
Як у владі сердець нема,
То й у стін, у бетонних, вуха є.

Не лякайте ані батогом,
Ані випадковою кулею –
Я прийшов на цей світ того,
Щоб очистити, що замулене.

Хоч не з медом буття сіє,
Та не осторонь всіх процесів я...
Вірю, що однодумці є!
Українець – моя професія!

Михайло ФЕДАК,
с. Павлівка Тисменицького району

ЗА ЩО ЛЮБИТЬ ТЕБЕ, РОСІЄ?

За що любить тебе, Росіє,
Державо від крові хмільна?
Ти, як диявольський месія,
Знов проявилася сповна.

Ти, як та гусениця смерті,
Знов по землі чужій повзеш
І в дикім танці круговерті
Ти кров людську невинну п'єш.

Коли ж насититься утроба
До безрозсудності твоя,
Коли вже зникне твердолобість
Твоїх пороків зле ім'я.

Яка ж тебе родила мати,
Під покривалом злим зими?
За всі гріхи ти можеш стати
Назавжди проклята людьми.

Нехай згорить твоя зоря,
Що тліє трутом самовластя.
Можливо, родиться тоді
Надія жити людям в щасті...

Тоді народжені сини,
Не помиратимуть задаром
І світ настане без війни,
І не згорить земля в «пожарах».

І не затьмарить пелена
Від горя виплакані очі,
На груди чисті, на дівочі
Не впаде каменем війна.

Віктор БОЙКО, *м. Львів*

ВІДВЕРТО

НЕ ДАВАЙТЕ ПОРАД. ДОПОМОЖІТЬ ЗБРОЄЮ

НАПЕРЕДОДНІ ВІЗИТУ ВІЦЕ-ПРЕЗИДЕНТА США БАЙДЕНА В УКРАЇНУ ВІДОМИЙ ДІЯЧ УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ В АМЕРИЦІ АСКОЛЬД С. ЛОЗИНСЬКИЙ ЗВЕРНУВСЯ ДО НЬОГО З ВІДКРИТИМ ЛИСТОМ.

Друзі демократії та миру в світі бачать у цьому можливість для Сполучених Штатів як лідера демократичного та цивілізованого світу продемонструвати і словом, і ділом непохитну підтримку молодої української демократії, її суверенітету, територіальної цілісності і явну прихильність США цим принципами не тільки тому, що вони впливають на Україну, але на все світове співтовариство, зокрема в Східній Європі. Вороги України, ті ненависники вільностей, якими дорожать американці, розглядають цей візит як випробування рішучості Америки й готовність твердо стояти на захисті свободи, коли Америка стикається з брутальними режимами історичних імперіалістів, ідеться в листі.

Радянська Росія чи сьогоднішня путінська Росія – не аберації. Вони є продовженням протягом століть панування і гноблення сусідів Росії. З цієї причини ці країни жили в страху протягом століть і продовжують сьогодні жити в страху, незважаючи на те, що є незалежними. Наш посол Повер на останній сесії Ради безпеки ООН заявив, що Росія вважає, що кордони – це тільки побажання. Абсолютно правильно, територіальна недоторканність нічого не означає для Росії.

Україна через її близькість і трагічну історію є найбільшою жертвою Росії після Грузії 2008 року. У кожному разі, Росія мусить бути зупинена. Україна має військову силу з точки зору волі, щоб захистити себе від російської аґресії. На жаль, сьогодні військо не володіє необхідними матеріалами і зброєю. Тому Україні потрібно допомогти не заявами, а конкретно, зокрема, поставками зброї. Бо Путін стоїть біля воріт. Сполучені Штати і їхні союзники по НАТО мають активізуватися, зняти всі обмеження і надати Україні пряму допомогу зброї захисту і нападу, щоб народ України зміг себе захистити.

З перших днів на Майдані в листопаді минулого року Ви були в курсі подій і активним учасником українських подій, які дозволили хорошим людям повалити тиранів, котрі, як виявилося тепер, були іноземними аґентами. Ця перемога українського народу і принципів демократичного уряду будуть знищені, якщо Україна або будь-який із її реґіонів упаде до свого історичного гнобителя, мовиться в листі. До того ж, Росія не зупиниться. Тож допоможіть Україні. Допоможіть українському народові зі зброєю в руках захищати свою країну і ті принципи, які ми, американці, настільки цінуємо. Українські солдати потребують нашої відчутної збройної підтримки, пише Аскольд С. Лозинський.

НА ТОМУ СТОЮ

ДЕМОКРАТІЯ ПРОТИ ТИРАНСТВА

У Європі війна. Хто воює?

Путін проти «братів»-українців? Росія проти України?

Ні – це не Путін і не Росія. Це – воскреслі з могил тирани Саддам Хусейн, Чаушеску, Каддафі, Гітлер проти вільної європейської та американської волі.

Тирани вмерли, якщо так можна назвати їхню смерть, але діло їхнє живе.

Діло зневаги до людських прав, діло вороже до людських відносин між народами, діло, що не терпить правди, чесності й доброти. Діло вінценосних хуліганів та бандитів.

Європейські народи слідом за американським винайшли секрет мирного співіснування людських мов, поглядів, релігій та інших прикмет, що ділять людство. І цей секрет міститься в одному слові: д е м о к р а т і я, народоправство.

Цей секрет аж-он-як не до смаку особам, які ще не доросли до висот цивілізації, які сповідують залишені нам від дуже далеких предків поклоніння і підкорення фізичній силі, поширене у звіриному царстві.

Названі вище тирани на ділі були апостолами сили, а саме – сили зброї. Це була їхня релігія.

І в Україні сьогодні б'ються сили тиранів із силами людського духу.

Українці скинули свого злодійчука-тирана і виявили твердий намір приєднатися до вільного світу в особі Європи. І це викликало страшенну лють тиранів, не так проти українців, як проти європейців. Війна в Україні на ділі – це війна проти Європи, проти вільного світу.

Так, дорогі європейці та американці, це війна проти вас, проти вашої вільної волі. І вам треба гідно відповісти на цей виклик тиранічних сил, не допустити захоплення тиранами вільної України, бо це буде поразка не українців, а поразка вільних землян, які не змогли протидіяти силам зла і беззаконня.

Треба докласти усіх сил та винахідливості проти безумства тиранів.

І вводьте нарешті санкції третьої черги. Аґресору треба відмовити у звертанні до європейських судів, європейських інституцій, до участі у європейських організаціях і участі у задіяних цими організаціями конкурсах та змаганнях.

Треба всім змобілізуватись. Це шанс для європейської еліти дати європейського відкоша пітекантропам XXI віку.

Тому, дорогі європейці, не проґавте цього шансу.

Святослав КАРАВАНСЬКИЙ

ПОВІДОМЛЕННЯ

ЗА ЧЕСНІ ВИБОРИ

ЧЛЕНАМ УКРАЇНСЬКИХ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ

Шановні друзі!

Україна знаходиться на історичному зламі. Стає все більш очевидним, що здійсниться віковічна мрія українців, і Україна повернеться до європейської сім'ї. Для цього потрібні революційні зміни, які вже розпочалися, але попереду ще довга терниста дорога.

Джерелом влади є український народ, і тільки він повинен вирішувати всі питання державного устрою і державного управління. Задля цього відповідно до Конституції і цивілізованих міжнародних принципів Верховна Рада ухвалила рішення провести 25 травня 2014 р. вибори Президента України.

Українська спільнота світу скеровує спостерігачів, щоб зробити все можливе для проведення чесних, справедливих, демократичних виборів.

В 2004 р. українські організації Росії створили Комітет «За чесні справедливі вибори в Україні», який надалі діє. Зараз, як і в попередні роки, Комітет має намір скерувати на вибори 25 травня місію спостерігачів від українських організацій Росії.

Українці Росії життєво зацікавлені в зміцненні української держави, у відстороненні від влади людей, для яких Україна не є їхнім єством, а тільки географічним поняттям і територією для примноження багатства через владу. Звичайно, ці люди, опираючись значною мірою на зовнішні сили, будуть намагатися загальмувати переустрій українського суспільства, включаючи зрив виборів або влаштування різних провокацій з метою невизнання результатів виборів.

Друзі, зголошуйтесь спостерігачами на вибори.

Як і в минулі роки, спостерігачі від українських організацій Росії працюватимуть у складі групи офіційних спостерігачів Світового конґресу Українців.

Комітет не покриває витрати на поїздку.

Всім, хто зголоситься, буде надіслана анкета за зразком, затвердженим ЦВК України. За результатами розгляду анкети Центральною виборчою комісією спостерігачам буде видано посвідчення офіційного спостерігача.

Контакти: avisen40@gmail.com,
тел. +7 9067001949.

В. СЕМЕНЕНКО,
координатор комітету
«За чесні справедливі вибори в Україні»

ТАК ДУМАЮ

ПУТІНСЬКІ «ЗЕЛЕНІ ЧОЛОВІЧКИ»

Надю Толоконнікову, одну з учасниць російської групи «Pussy Riot», яка нещодавно звільнилася з російської в'язниці, запитали про умови у в'язниці. Вона пояснила, що сучасна російська в'язниця це як радянський ҐУЛАҐ. Більшість американців не знайома з цим прикладом, тому вона зазначила, що не Гітлер винайшов концтабір. Він скопіював нацистські табори смерті і в'язниці зі сталінського ҐУЛАҐу.

Гітлер і Сталін мали багато спільного. Вони вчилися один у одного. У 1938 році, після Мюнхенського умиротворення, Гітлер вторгся до Чехословаччини під приводом захисту нібито, перебуваючої там під загрозою зникнення німецької меншини. Нинішній лідер Росії – Володимир Путін, який неодноразово оплакував втрату радянської імперії, що була руська у всіх відношеннях, за винятком назви, вже вималював власний стиль, запозичений у своїх двох наставників – Гітлера і Сталіна.

Якось я був свідком прес-конференції російського Постійного представника при Організації Об'єднаних Націй Віталія Чуркіна у 2008 році. Він виступив як апологет Радянського Союзу. У відповідь на запитання, щоб він пояснив радянську діяльність після пакту Молотова-Ріббентропа 1939 року, що призвело до нацистської окупації Польщі та радянської окупації Західної України та країн Балтії, Чуркін не довго думаючи заявив, що народ Західної України і народи Литви, Латвії та Естонії просили, щоб СРСР прийшов і захистив їх. Так я дізнався, що для Чуркіна і йому подібних заради політичної доцільності чорне може бути білим і біле може бути чорним. Зрештою, як це завжди було для бандитів та імперіалістів: чи були вони царі чи цариці, як Петра і Катерини, комісари, як Сталін, чи, нібито, обрані президенти, як Путін.

Так само Путін, Чуркін і Лавров виправдовують аґресію Росії в Україні, мовляв, російськомовні просять їх захистити.

А тим часом усі розуміють, що провокація, залякування, пропаґанда Москви призначені для створення приводу, за яким слідує вторгнення й окупація. Ось сумна картина, яку творили Гітлер і Сталін. Зелений камуфляж, відсутність знаків розрізнення та маски – це вже елементи, властиво, додані самим Путіним. Адже перш ніж стати президентом він був полковником КҐБ.

Аскольд С. ЛОЗИНСЬКИЙ

ЧАС ШЕВЧЕНКА

ВАРТОВИЙ НАРОДНОЇ ПАМ'ЯТІ

У Народний дім «Просвіта» завітали члени просвітянського літературно-музичного об'єднання «Муза» із Бурштина з композицією «Доля Шевченка». У репертуарі цих молодих просвітян є різні програми, зокрема «Подай же, Боже, на землі мені любов, сердечний рай», «Галицьке весілля» та багато різних козацьких програм.

Керівник літературного об'єднання Любов Піцун, вона ж – заступник директора з виховної роботи ЗОШ І–ІІІ ступенів № 3 та музичний керівник Іван Марцінків розповіли, що в них дуже теплі зв'язки зі східною Україною, півднем та Києвом. Зі спеціальною програмою вони проводжали «на дембель» моряків на кораблях «Сагайдачний» і «Хмельницький» у Севастополі, виступали у військовому інституті ім. Адмірала Нахімова, у козацькому колеґіумі в Запоріжжі, у ліцеї ім. Ю. Гагаріна в Умані, у Каневі, в ліцеї ім. І. Франка, у ЗОШ І–ІІІ ст. № 207 Києва, у Національному університеті ім. Т. Шевченка, в гімназії № 9 Черкас, Тисмениці... А ось тепер – і на обласний просвітянський сцені.

Десять років з ними їздить і голова первинного просвітянського осередку Бурштина Орест Чайківський. Сприяють просвітянам Галицька райдержадміністрація і райрада, відділ освіти та й самі батьки.

А прийшли на них подивитися і послухати мудре Шевченкове слово їхні ровесники та вчителі з Івано-Франківська із ЗОШ І–ІІІ ст. № 7 (директор – Марія Попович, голова просвітянського осередку – Орися Войницька), № 11 (директор – Наталія Романишин, голова осередку – Дзвенислава Довгуник), природничо-математичного ліцею (директор – Мирослав Бідичак, голова осередку – Світлана Галуга).

Про роль Тараса Шевченка у нашому житті і, зокрема, про підготовку до створення музею шани у НД «Просвіта» присутнім розповів заступник голови обласної «Просвіти» Петро Арсенич. А на згадку членам літературного об'єднання від «Просвіти» вручили Кобзарі та історичну літературу.

Михайлина БОДНАР

...ЯКОГО МИ НЕ ЗНАЄМО...

Шевченкіана – це співтворчість, наслідок діяння Шевченкової поезії й самого образу Шевченка, долі Шевченка на душу естетично чуйної і національно відповідальної людини.

В обласній бібліотеці для юнацтва, до 200-річчя Т. Шевченка проведено прес-калейдоскоп «Шевченко, якого ми не знаємо». Переслідування, заслання, життя на чужині, бідність – це не всі факти біографії Тараса Шевченка. Досліджуючи творчість і листи Тараса Шевченка, фахівці відкривають для нас нові сторінки його приватного життя.

Бібліотекар читальної зали Марія Калинюк ознайомила учнів 6 класу ЗОШ № 5 із новими публікаціями, невідомими фактами з життя і творчості Шевченка, які містилися на шпальтах газет і журналів, зокрема: «Про що мріяв Тарас Шевченко», «Тарас Шевченко і лікарі», «Етнокраєвиди у творчості письменника», «Таємне перепоховання у 1939 р.» та інші.

З часів старозаповітних пророків жодне серце не вміщало в собі так багато надмірної любові й так багато ненависті.

«У гніві він – як пророк, в покірливості – як апостол; його ласка переходить у молитву, його лагідність – у подвиг любові й прощення; кожне почуття він доводить до пафосу, релігійний у кожному своєму слові, іншим і не може бути великий національний поет, жрець і жертва свого народу, облагороджуваний; піднесений, він втілював у красу і святиню – все, що створила його батьківщина» (Корній Чуковський, 1914).

Творчість Тараса Шевченка має величезний вплив на подальший розвиток української культури, на долю кожного з нас – як його сучасників, так і нащадків. Адже те, про що він писав, що передбачав, у що вірив і про що мріяв майже два століття тому, актуальне як учора, так і сьогодні. І в прийдешньому – у цьому дивовижна сила таланту генія. Ось чому кожен із нас вважає Тараса Шевченка не лише видатною історичною особою, а й своїм славетним сучасником.

Н. К.

КОБЗАРЕМ ЙОГО МИ ЗВЕМО

В рамках творчого проекту міського Центру дитячої та юнацької творчості «Тарас Шевченко – апостол правди і науки» в оновленій актовій залі НВК ЗШЛ № 23 відбулася літературно-музична композиція «Кобзарем його ми звемо!».

Свято організували і провели міський Центр дитячої та юнацької творчості за сприяння адміністрації НВК ЗШЛ № 23, з участю шкіл музичного та літературно-театрального профілів.

Розпочалося дійство із презентації відеомініатюри вихованки відділення «Школи мистецтв» МЦДЮТ Софії Трощук – «Т. Шевченко крізь призму дитячої творчості», в якому через відеоряд показано, як вихованці гуртків образотворчого напряму створювали ілюстрації до творів і творчості Т. Шевченка, а вихованці літературно-театрального профілю читали його поезію.

До програми свята всі поставилися дуже професійно, підібравши цікаві твори та реалізувавши задуми в літературній композиції.

На сцені прозвучали твори «Реве та стогне Дніпр широкий» та «Думи мої...» у виконанні хору хлопчиків та юнаків (керівники – Ірина та Ярема Павлики), пісня «Зацвіла в долині червона калина» у виконанні Любові та Михайлини Карпівих і Аліни Жаги, пісня «Нащо мені чорні брови» у виконанні Ірини Стецько, пісня «Бандуристе, орле сизий» у виконанні Євгена Майхровича, вихованців вокальної студії «Сопрано» (керівник – Тетяна Шиптур). Пісня «Дивлюсь, аж світає», прозвучала у виконанні вокального ансамблю «Зорецвіт» (керівник – Світлана Піцюра). Проникливо прозвучав художній твір Шевченка «Лілея» у виконанні Ольги Максимців, вихованки

літературно-декламаційного гуртка «Рідне слово» (керівник – Ніла Аксьонова).

Цікаво подана творчість Шевченка у створенні поетичного полотна свята. Його представляли вихованці літературно-словесного і театрального профілів міського Центру дитячої та юнацької творчості – театрального гуртка «Погляд» (керівник – Світлана Штипуляк), естрадно-театрального гуртка (керівник – Мар'яна Клюба), гуртка художнього слова «Істина» (керівник – Людмила Батюженко). Вони яскраво і переконливо, через дитячу театралізацію, художнє слово змогли показати Шевченка як драматурга, поета, художника, філософа та пророка українського народу.

Підготувала ***М. КОЗЛОВА,***
завідувач організаційно-масового відділу

ЛІТАНАЛІЗ

ЗАХАРУКОВА МІРКА

Знаю Дмитра Захарука много літ (ми – ровесники-побратими з того покоління, яке прийнято називати «діти війни», краяни-покутяни зі Снятинщини: рідне село Дмитра – Задубрівці, моє – Долішнє Залуччя над Черемошем). Знаю з його першого поетично-пісенного слова, надрукованого в коломийській газеті ще в часи світанково-зоряної юності, шістдесят років тому, і впродовж усіх промайнулих літ бачив на житейській ниві ратая-хлібороба в чесному труді над рідним зерном-словом і як молодого вчителя філолога в класі серед дітей, і з часом як журналіста райгазети, що завжди в дорозі до людей. Читав у пресі вірші й нариси Дмитра Захарука, ці художньо-документальні оповіді про братів і сестер – українців, і в ласкавій тональності його літературного письма відчував вроджену і випестувану любов до людини, бо писати про людей, як і ростити хліб із зерна, без любові не можна – зерно і слово, як і землю, не обдуриш. Я подумав тоді, що цей чоловік таки виріс із маминою піснею й молитвою і, мабуть, гарно співає та любить пісню, бо в співі, як і в слові, мовленому чи написаному на білому полі паперу, фальшиву ноту одразу чути, то не виспівається пісня і образ людини не засвітиться в усій праведній красі українського слова.

І як добре, що ті мої світлі передчуття, які зійшли з першого весняно-письменницького засіву Дмитра Захарука, трудівника-орача літературної ниви-сторінки в районній газеті «Перемога» (Перемишляни). І являється мені тут образно-символічне порівняння, як зі сторінки-нивки в районній газеті «Перемога» людина, одержима і віддана праведній ідеї, розвинувши вроджені творчі здібності, здобуває справжню перемогу – дає в українській журналістиці і письменстві такий друкований орган, як «Аґро», що ростить нові імена в літературі, піднімає національний дух, а її редактор – громадський діяч, народний депутат України у Верховній Раді разом з однодумцями виконує споконвічну волю народу – проголошує Незалежність України, започатковує будівничі для її державності газети «Галичина» і «Євроцентр».

Виокремлю таку рису Дмитра Захарука, як його особливі здібності творення, зокрема, і названих видань, що було і світить справжнім подвигом. І показово та надто важливо висвітити-вирізьбити саме цей характер творчого пошуку, властивого художньому письму літератора Дмитра Захарука, яке вражає багатством і красою української мови, що вимагає в майбутньому окремого і цікавого дослідження.

А названа тут явина-спостереження звертає мене до спогаду про пісенність творчості Дмитра, що засвітилася ще в його ранні журналістські літа, а тепер, після пройденої життєвої путі, на досягнутій верховині, пролунала піснею-думою в співучості слів мови українців. Дмитро володіє їхнім багатством, ставиться до слова бережливо і з любов'ю, як живописець поєднує барви, аби картина заговорила-заспівала, просить нас і самого себе: «Подивися на світ через сльозу», «Намалюй через свою сльозу» (природа жива і промовляє своїм голосом разом із людьми в його новелістиці, вчитатися хоча б у новели «Верба при дорозі», «На зламі», «Чудо»; акорди вистражданої думи відлунюють у романах – книга «Як сниться жито» і «З-під машкари» (уривки опубліковано в журналі «Перевал», № 3, 2013).

Водночас із поєднаною в слові Дмитра Захарука піснею, думою, барвою пейзажу бачиш у ньому кінокадр, бо більшість новел і сюжетно, і психологічно так виписані («Мамин заповіт», «Прощання матерів», «Віщий сон»), що прочитуються, мов кіноновели, та й новий роман бачиться кіносценарієм-думою, як і вся художня проза письменника, збагачена відшуканим-знайденим в українській літературі і високо піднесеним словом-символом, поезією-метафорою, поезією-деталлю, що автор сам своєрідно визначив – рефлексія-максима.

Слів у мові українській, як зір у небесах, опоетизованих, оспіваних, загадкових, і кожне слово-зоря сяє тільки своїм, власним предивним світлом, а разом вони творять диво – ангельський рай у небі і божественне чудо на землі – нація, народ говорить!

Міріади слів-зір, і попросимо в цієї розкоші хоча б одне слово, вимолимо з любов'ю і спробуємо заглянути в його живу суть, щоб пізнати заховані в ньому тайни і в мовчазній довірі поговоримо з ним, як на сповіді, і те слово заговорить,

(Чит. 4 стор.)

ЖИТТЄВІ МУДРОСТІ

З ЛЮБОВ'Ю ДО СВОЄЇ ПРАЦІ

Про сумлінних працівників кажемо словами людей праці: «Ми любимо Україну й хочемо, щоб вона була багатою та доброю для людей, тому робимо для цього все, що в наших силах».

Методист, просвітянка Центру професійної освіти № 1 м. Івано-Франківська Галина Олійник належить до тих фахівців, які вважають, що в будь-якій галузі, а тим більше у педагогіці професійної школи, головне завдання – дати викладачам, майстрам виробничого навчаня, а ті, у свою чергу, – учням, систему знань, умінь, доцільних практичних навичок.

Суть методів навчання в час підвищення кваліфікації педагогічних працівників, якою займається методист – це добре здобуття навиків доцільної і вартісної організації всього навчально-виховного процесу. Важливого значення у своїй роботі Галина Богданівна надає системі інформування педагогів, як з фахової, так і педагогічної новизни. Для цього старається постійно збирати, накопичувати й систематизувати у методичному кабінеті фахову літературу та інструктивно-методичні матеріали, зміст яких доводить до педагогічних працівників. Пише анотації та проводить реферування статей поточної літератури. Як методичний кабінет навчального закладу, так і кожен педагог комплектують свої довідково-інформаційні фонди з питань педагогіки, психології, виробничого досвіду, раціоналізації та винахідництва.

Методист Г. Б. Олійник дбає, щоб викладачі швейних, перукарських професій постійно обмінювалися досвідом чи системою роботи, використовували нові технології з пошиття швейних виробів чи удосконалення перукарської майстерності. З цією метою організовує випуск інформаційних карт із коротким описом педагогічного чи виробничого досвіду і його застосуванням у щоденній практиці. При підготовці інформаційних карт методист, викладачі, майстри звертають належну увагу на якість складених анотацій, описів технічних характеристик виробів та систему роботи з ними.

В час проведення засідань методичних комісій привертає увагу викладачів, майстрів до вдумливого планування, а при потребі – внесення до нього коректив, написання конспектів, планів-конспектів занять і передбачення в них методики передання учням знань чи вироблення вмінь, навичок практичної роботи. Фіксує ефективність застосування викладачами, майстрами нових методів навчання на уроках і після педагогічного аналізу разом із учасниками методичних комісій схвалює, що саме доцільно продовжувати використовувати й удосконалювати. Максимально сприяє підготовці педагогічних бюлетенів, які експонуються на стендах. Як викладач спецдисципліни сама систематично доповнює програмовий матеріал відомостями про нове обладнання у швейній галузі, проґресивні методи праці на ньому. Постійно привертає увагу учнів до правильної організації свого робочого місця, дотримання правил техніки безпеки та виробничої санітарії. Як просвітянка пропаґує фахові, педагогічні та просвітянські знання серед колеґ.

Богдан СУШЕВСЬКИЙ, *просвітянин*

СВЯТОЧНЕ

**Котилася писаночка
з гори на долину,
прикотилась простісінько
до нас у гостину.
А за нею йде Великдень,
несе білу паску.
Розсипає між діточок
радощі і ласку.**

Олена МИРОНЮК

МАЙСТЕР-КЛАС

«МАГІЧНЕ МЕРЕЖИВО ВЕЛИКОДНЯ»

В рамках засідання молодіжного клубу духовного спілкування «Вервиця» в обласній бібліотеці для юнацтва відбувся майстер-клас «Магічне мереживо Великодня» з виготовлення писанок із бісеру, прикрас до великодніх пасочок та розпису великодніх пряників з майстрами Любою, Олегом і Лілею Сиваками та Людмилою Сав'як. А їхня творчість пов'язана з символами, атрибутами цього прадавнього свята – писанками, пасочками.

Учасники майстер-класу – учні гімназії № 2, читачі бібліотеки разом з майстрами-аматорами власними руками створювали великодні шедеври: прикрашали дерев'яні заготовки яєць бісером, декоративним шнурком, декорували цукровою мастикою пасочки, розписували айсінгом великодні пряники.

Майстри розповіли про свої професійні захоплення, розширили і поглибили знання дітей про історію походження писанок, пасок, великодніх пряників, ознайомили з процесом їх виготовлення і декору, а також продемонстрували, як їх прикрашати. Заодно молоді ознайомились із творчими роботами майстрів. На завершення майстер-класу найталановитіші, найкреативніші учасники отримали на згадку від обласної бібліотеки для юнацтва чудові книги «Подаруй ми писаночку».

Присутні отримали рецепти виготовлення великодньої паски, мастики та айсінгу.

До уваги читачів обласної бібліотеки для юнацтва, в читальній залі презентовано бібліотечну виставку «Барви Великодня», яка висвітлює історію походження, звичаїв, традицій святкування Воскресіння Ісуса Христа, ознайомлює з головними символами свята.

ФЕСТ

ВИКУЄ КОВАЛЬ МИР

Цьогорічний фестиваль ковальського мистецтва відбудеться 9–11 травня в рамках святкування Дня міста. Окрім традиційних демонстрації ковальської праці та ярмарку кованих речей, іванофранківцям презентують і деякі новинки.

Скажімо, вперше проводитиме майстер-клас Юрій Саркисян із Санкт-Петербурга, котрому нині немає рівних у мистецтві виготовлення речей з дамаської сталі. Досвідчені ковалі кажуть, що в Україні таким умінням мало хто володіє. Також заплановано влаштувати майстер-класи для дітей від Андрія Давішнього з Криму.

А в Музеї мистецтв Прикарпаття відбудеться спеціальне бієнале – виставка робіт студентів українських навчальних закладів, котрі готують спеціалістів із художньої обробки металу.

Не відходять організатори фестивалю від нової традиції – створення попередньо запрошеними ковалями, котрих обирає ГО «Свято ковалів», композиції на тему «Позитив». Як повелося, вона прикрасить місто, як і минулі композиції. Нагадаємо, що торік майстри з Польщі, США та Росії стали авторами перших трьох кованих скульптур.

Як зазвичай, відбудуться і конференції-презентації ковалів зі слайд-шоу та розповідями талановитих майстрів про свою творчість.

Фестиваль «Свято ковалів», безумовно, стане поштовхом до розвою національного ковальського мистецтва.

Н. К.

ЛІТАНАЛІЗ

ЗАХАРУКОВА МІРКА

(Поч. на 3 стор.)

і відкриється тобі, що добре знає і сповідує наше письменницьке товариство.

Ось погляньмо, як тут учинив новеліст Дмитро Захарук. Зором пам'яті він глянув у наше дитинство, в той важкий повоєнний рік, коли панував голод, люди їли жом, а миска проса наполовину з куколем, не кажучи вже про миску кукурудзяного борошна на кулешу або малай, приймалися як дар небесний, і в розрахунках між людьми на селі, чи уділити якусь торбинку жита-пшениці або дерті-крупів, владарювала м і р к а.

Слово це звичайне, просте слово із селянського побуту стояло постійно коло Дмитра, ходило разом із ним невідступно усі пережиті роки, жило в пам'яті і в серці, просилося на світ, і він мусив знайти таку днину-годину, щоб випустити його на біле паперове поле, де воно засвітилося на повну силу, здобуло нове життя, дало правдиві крила-імення і новелі, і книжці новел «Мірка», присвяченій світлій пам'яті мами Василини, і стало символом-образом й новелістики Дмитра Захарука і м і р к о ю честі всього життя.

...Мама, страдалиця-неня, як ласкаво, співчутливо, з любов'ю мовить у присвяті син Дмитро, долаючи злидні й голод, якось роздобули з бідою трохи кукурудзи, змололи в млині, принесли додому, зварили кулешу, а з печі діточки чекають ще гарячого малая, бо на хліб немає ні пшеничного, ні житнього борошна. І якраз у цю святу годинку, коли на столі парує кулешка, поріг переступила змучена-змарґана жінка з недалекого села Підвисокого. Параска Дідухова, як назвалася потім, прибилася до їхньої оселі з уклінним проханням виміняти для її голодних дітей кукурудзяного борошна. Спочатку просила за свою чудову в квітах хустку, може, навіть її весільну, якою завила голову молодої весільна матка, чотири кілограми, а далі вимолювала хоча б кільо.

Та немає на світі таких цінностей, за які б можна віддати навіть жменьку борошна, роздобутого в страшну голодну годину, але в українців є таке споконвіку вроджене почуття, як милосердіє. І неня Василина ділить борошно – свій найдорожчий скарб! – мамі Парасці для її дітей, і уділяє не одне, а – дякувати Всевишньому – два кіля! Параска не просто вимовляє, а вимолює із серця слова подяки й залишає на жердці хустку, бо вона не може взяти задармо борошно, яке їй од щирої душі зараз відміряє господиня. Відміряє-відважить, але в хаті немає ваги, щоб зважити цю вимолене диво-борошно на кулешу дітям. І тут обидві селянки враз знаходять найточнішу в світі вагу і ч у д о - м і р к у – жіночі пригорщі.

А що зраділа Параска, як на дарованих небесами крилах, полетіла в сіни за бесагами, які там залишила, коли входила до хати, принесла, все тремтливими руками перебрала, але не знайшла торбинки на борошно, бо через цю біду вже й пам'ять втрачає, то Василина зняла із жердки Парасчину хустку, розстелила на столі, відміряла, всипала дві пригорщі борошна, зав'язала й щиро подала нежданій гості. Просила ще почекати трохи, поки вийме з печі малай, та мамуся поспішала зі здобутою міркою до дітей і все дякувала, дякувала... обіцяла-приповідала, що обов'язково поверне хустку, хоч вона їй так дуже дорога...

Мама Василина усміхнулася вслід Парасці Дідуховій, як її дітям, що чекають мами. Вона не ждатиме обіцяного повернення хустки, а на запитання синочка, чому віддала таку гарну хустку, яка б так пасувала до їхнього красивого і доброго лиця, адже вдома є не одна стара торбинка, можна було одну з них взяти на борошно, погладили Дмитрика по голові й мовили: «Сам подумай».

І син подумав над словами й діями мами, і з верховини літ подивився на м і р к у, визначену пригорщею жіночих рук, і побачив у цій м і р ц і велике диво, яке відкрилося в усій красі й силі: любов до людей, що споконвіку має одну-єдину м і р к у – людську душу. А душі людської ніхто ніколи не бачив, але всім відомо, що вона є, безмежна і невпізнана, як Дух Святий, як і весь світ, і цю м і р к у любові явили душі українок-селянок у письменницькому слові!

І напливають на пам'ять у цих роздумах заповітні слова нашого Предтечі, Григорія Сковороди, зодчого боголюбної і людинолюбної філософської системи: «Царство Боже всередині нас. Щастя – в серці, серце – в любові, любов же – в законі вічного».

Ярема ГОЯН,
лауреат Шевченківської премії

КНИЖНИК

БОРІТЕСЬ, БРАТИ-ГАЛИЧАНИ

У селі Саранчуки на Бережанщині, де я народилася, на початку незалежності вперше в районі відродили осередок «Просвіти». Село здавен дуже патріотичне і цим славилось і славиться на всю округу. Тут 62 мешканці села воювали в лавах січового стрілецтва та УГА, 36 повстанців – у загонах самооборони. Енкаведисти взагалі хотіли спалити село за його прагнення до волі, про що свідчать архіви.

Одвічне прагнення цієї волелюбної громади вилилось у пісенній творчості. Її пропаґували хори читальні «Просвіти» під керівництвом Петра Климківа у 20-их роках минулого століття, хор зі священиком Омеляном Кардубою в 30-ті роки, дзвенів, як дзвін, у той час і чоловічий хор, де співав мій тато Тимофій Ковальчук. У 60-их роках славився хор під керівництвом Петра Цибульського, у 70-ті – під керівництвом Володимира Пилипіва. А церковний чоловічий хор був знаний у цілому районі ще донедавна, аж поки ця верства людей не пішла у засвіти.

На початку 80-их років минулого століття з'явився фольклорний ансамбль «Намисто». За пропаґанду української народної творчості йому було присвоєно звання народного. Разом із чоловічим гуртом «Хоругва» брав участь у Міжнародному фестивалі у Молодові, у фестивалі «Червона рута» в Запоріжжі. Під час Всеукраїнського референдуму з аґітаційною метою їхав на Дніпропетровщину й Полтавщину.

З часом, як і багато сіл в Україні, збідніло наше село на людей. Молодь подалася до міста, залишилися переважно старші. А та жменька молодих, що залишилася, не хоче, щоб таке знане село своїми звичаями і традиціями міліло на творчих людей. Отож зібралась ініціативна група у складі Володимира Петровського, Марії Залипецької, Марії Дубчак, Івана Радіонова та Марії Тимошенко і вирішила зібрати у збірничок ті патріотичні пісні, які співали їхні батьки й діди впродовж століть. Допоміг їм у видавництві народний депутат України Валентин Наливайченко. А ще вони планують видати дві збірочки з ліричними та обрядово-ритуальними піснями.

Тепер у нашому селі є кому співати. Знову злагоджено звучить церковний хор, оновився молоддю ансамбль «Намисто» і бере участь у різних заходах. А свою оповідь хочу закінчити однією з пісень, уміщеною у збірни-чку і якою його названо «Борітесь, брати-галичани».

Михайлина БОДНАР

* * *

Борітесь, брати-галичани,
Бо нам ще миритись не час,
Бо нам ще Великдень
настане
І воля всміхнеться до нас.

Почують ще ріки і гори
Гарматного стрілу ревів,
А жовто-блакитні прапори
Замають ще Київ і Львів.

Від синього Дону
до сивих Карпат –
Одна нероздільна родина.
Без панства, без рабства,
насильства і зрад –
Одна нероздільна Вкраїна.

Нехай нас по тюрмах
саджають,
Нехай нас палять вогнем,
Нехай нас в Сибір
засилають,
Та ми всі тортури знесем.

ІМЕНОСЛОВ

ТАЄМНИЦІ ІМЕНІ

ТАМАРА

На землях середземноморських країн, над Каспієм і навіть у Криму ростуть невеликі деревця, а інколи й кущі, покриті білими або рожевими квітами. Називається таке деревце тамариск. Назва ця, кажуть лінґвісти, сягає своїм корінням аж до арабського слова тамр (Аравія-бо саме і є батьківщиною згаданої рослини). До нас заманд-рувала ця назва через латинські, романські країни у вигляді слова тамариск. Це слово і лягло в основу запозиченого нами від грузин жіночого імені Тамара (тамариск, інколи неточно – пальма).

МАКСИМ

Ім'я дало безліч прізвищних відгалужень: Макаренко, Макарів (Макаров), Макарчук, Макарченко, Макаранюк, Макарків, Макареску і ін. Значення наймення Макар (щасливий) не без іронії обіграно в багатьох слов'янських приказках та прислів'ях: на Макара всі шишки спадають; куди Макар телят не зажене тощо.

Максімус по-латинському означає найбільший. Саме це слово й стало ім'ям Максим, котре носили ряд видатних українців, серед них Кривоніс, Залізняк та Рильський.

До родини цього наймення належить чимало різних термінів: максима (сентенція, основне правило, принцип), максималізм (надмірність, прагнення найбільшого), максимальний (найбільший), максимум, назва однієї з систем кулемета («максим») та інше.

Від імені Максим виникло й чимало українських прізвищ: Максименко, Максимчук, Максим'юк, Максимів (Максимов), Максимченко (від Максимко), Максюта, Максименко.

ВІТАЛІЙ

Не один із нас здивується, коли почує, що ім'я Віталій (чи Віталіна) і слово вітамін та навіть одна із горезвісного самогону оковита – «родичі». А тим часом це справді так. Чому? Та тому, що в основі всіх цих слів лежить латинське віта, тобто життя.

Що таку основу має слово Віталій, нікого з нас не дивує – батьки надавали колись таке ім'я-талісман, бажаючи, аби їхній син прожив якнайдовше. Медики використали таку основу для назви чудового препарату теж недарма: вітаміни, як відомо, допомагають людині переборювати хвороби, продовжують життя. Але чому ж тоді одне з найбільших лих людства, один із найвірніших помічників смерті – горілка раптом одержала ще й такий синонім своєї назви (оковита)? Виявляється, так нарекли її не п'яниці, а ті ж таки... медики. Спирт не був колись, в античні часи, звичайним питвом, а... ліками, котрі видавали за своєрідними рецептами. І часто спирт у певних, «фармацевтичних» дозах приносив хворим одужання, бадьорив їх, «відживлював». Давні латиняни, отож, «охрестили» спиртову рідину словом аквавіта (аква – вода, віта – життя). В Україні ж ця назва, не без допомоги добрих знавців латинської мови й перваку, – бурсаків була надана й горілці.

ЗУСТРІЧІ

ГОСТЯ ЛІТВІТАЛЬНІ

У коломийській міській бібліотеці № 3 для дітей відбулася зустріч з автором низки збірок, лауреатом премій Марійки Підгірянки та Леся Гринюка, просвітянкою Юлією Долінською, яка презентувала рукопис нової книги «Лаврові вінки не в'януть».

Слово про гостю літературної вітальні «Джерельце» мала бібліотекар читального залу Тетяна Власій. Вона розповіла про життєвий і творчий шлях Юлії Василівни, уродженки с. Ліски Коломийського району, колишньої вихователь ки дитячих садків. Учні 6-Б класу школи № 3 ознайомилися з її шевченкіаною, представленою у віршах, текстильних, вишитих і гаптованих творах і великій писанці, яка виготовлена із засушених квітів.

Завідувачка бібліотеки Віра Тороватова прочитала ліричний вірш Ю. Долінської, присвячений Кобзареві.

Школярі та їхні вчителі Галина Миколаївна Никируй та Надія Михайлівна Мельничук з особливою цікавістю оглянули виставку ориґінальних робіт Юлії Долінської, яка відкрила нам ще одну грань своє творчості. Над цим доробком вона працювала кілька років, про що написала у вірші:

Гаптую, шию, пальці колю,
За Україну Бога молю,
За світ, за цвіт, Шевченка душу.
То, може,
черствість віку зрушу.

Анна МІКЛОВДА, *бібліотекар*